

Vuosikertomus

2010

Tiivistelmä

EUROOPAN
TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Vuosikertomus

2010

Tiivistelmä

**Europe Direct -palvelu auttaa sinua löytämään
vastaukset EU:hun liittyviin kysymyksiisi**

Yhteinen maksuton palvelunumero (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Jotkin matkapuhelinoperaattorit eivät salli pääsyä 00 800 -alkuisiin numeroihin, tai niistä voidaan laskuttaa.

Suuri määrä muuta tietoa Euroopan unionista on käytettävissä internetissä Europa-palvelimen kautta (<http://europa.eu>).

Luettelointitiedot ovat teoksen lopussa.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2011

ISBN 978-92-95073-99-9

doi:10.2804/28249

© Euroopan unioni, 2011

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan

JOHDANTO

Tämä asiakirja on tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun vuoden 2010 vuosikertomuksesta. Kertomuksessa selostetaan Euroopan tietosuojavaltuutetun kuudes täysi toimintavuosi uutena, riippumattomana viranomaisena, joka varmistaa, että yhteisöjen toimielimet ja elimet kunnioittavat luonnollisten henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia, erityisesti heidän oikeuttaan yksityisyyteen, henkilötietojen käsittelyssä. Lisäksi kertomus kattaa toisen vuoden tietosuojavaltuutettu Peter Hustinxin ja apulaistietosuojavaltuutettu Giovanni Buttarellin viisivuotisesta toimikaudesta.

Euroopan tietosuojavaltuutetun päätehtävät ovat asetuksen (EY) N:o 45/2001¹ mukaan

- sen valvominen, että asetuksen säännöksiä noudatetaan, kun EU:n toimielimet ja elimet käsittelevät henkilötietoja (**valvonta**)
- EU:n toimielinten ja elinten neuvominen kaikissa henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä asioissa muun muassa lainsäädäntöehdotuksia koskevien kuulemisten avulla (**kuuleminen**)
- yhteistyö kansallisten valvontaviranomaisten ja -elinten kanssa EU:n kolmannen pilarin yhteydessä niin, että henkilötietoja suojellaan entistä yhdenmukaisemmin (**yhteistyö**).

Tämäkin vuosi on ollut merkittävä tietosuojaa koskevan perusoikeuden kannalta. Lissabonin sopimuksen vaikutus ollut tässä suhteessa entistä näkyvämpi. Sopimus takaa laajalle tietosuojalle vahvan oikeusperustan kaikilla EU:n politiikan aloilla. Tietosuojasta annetun EU-lainsäädännön arviointiprosessi alkaa muotoutua ja kiinnostaa entistä enemmän. Vapautta, turvallisuutta ja oikeutta koskeva Tukholman ohjelma ja EU:n digitaalistrategia ovat Eurooppa 2020 -strategian kulmakiviä. Ne osoittavat, että tietosuojaa kutsutaan olennaisesti legitimitettiin ja tehokkuuteen molemmilla aloilla.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on ollut näkyvästi mukana näissä asioissa ja on vastedeskin. Lisäksi tietosuojavaltuutettu on varmistanut asemansa riippumattomana valvontaviranomaisena käyttämällä toimivaltaansa kaikilla päätoiminnan aloilla ja varmistamalla organisaation riittävyyden. Tämä on edistänyt merkittävästi EU:n toimielinten ja elinten valvontaa, kun ne käsittelevät henkilötietoja, sekä uusia toimintalinjoja ja lainsäädäntötoimia koskevaa kuulemista. Myös muiden valvontaviranomaisten kanssa on tehty yhteistyötä tietosuojan yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta, EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

VUODEN 2010 TULOKSET

Useimmat seuraavista vuonna 2009 asetetuista pää-tavoitteista on toteutettu kokonaan tai osittain.

- [Tietosuojasta vastaavien henkilöiden verkoston tukeminen](#)

Euroopan tietosuojavaltuutettu tuki edelleen tietosuojasta vastaavia henkilöitä ja kannusti asian-tuntemuksen ja parhaiden käytänteiden vaihtoon. Tietosuojasta vastaavat henkilöt laativat asiakirjan asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaisesti toimivien tietosuojasta vastaavien henkilöiden ammatillisista vaatimuksista. Tietosuojavaltuutettu lähetti kaikille toimielinten ja virastojen johtajille kirjeen, jossa hän kannatti vaatimuksia ja tähdensi tietosuojasta vas-taavien henkilöiden merkitystä tietosuojasääntöjen noudattamisessa.

- [Ennakkotarkastuksen tehtävä](#)

Tietosuojavaltuutettu on suorittanut lähes kaikkien toimielinten käsittelytoiminnan ennakkotarkastuk-sen. Lisäksi hän on kiinnittänyt yhä enemmän huomiota suositusten seurantaan. Tänä vuonna saatiin päätökseen 137 tapausta. Yhteisten käsittelytoimien tarkastaminen ennalta herätti huomiota virastoissa samalla tavalla kuin yhteislausuntojen antaminen näiden tapausten osalta.

- [Horizontaalinen ohjaus](#)

Tietosuojavaltuutettu antoi ohjeita hallinnollisista selvityksistä, kurinpitomenettelyistä ja videovalvon-nasta, jotta EU:n toimielimet ja elimet noudattavat tietosuojasääntöjä ja jotta aiempia tarkastusmenet-telyjä voidaan yksinkertaistaa.

- [Tarkastuspolitiikka](#)

Euroopan tietosuojavaltuutettu seurasi vuonna 2010 edelleen aiempia tarkastuksia. Lisäksi valtuutettu suoritti tarkastuksen komission yhteisessä tutkimus-keskuksessa Isprassa. Tietosuojavaltuutettu julkaisi joulukuussa 2010 kokonaisvaltaisen toimintapoliit-tisen asiakirjan tietosuojasääntöjen noudattamisen ja toteuttamisen valvonnasta.

- [Kuulemisen soveltamisala](#)

Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi ennätys-selliset 19 lausuntoa ja seitsemän virallista kom-menttisarjaa uusista lainsäädäntöehdotuksista. Nämä lausunnot perustuivat keskeisten aiheiden järjestelmälliseen kartoittamiseen, ja tietosuojaval-tuutettu on myös varmistanut, että riittävät jatko-toimet on toteutettu. Erytystä huomiota kiinnitettiin Tukholman ohjelman täytäntöönpanoa koskevaan toimintasuunnitelmaan.

- [Oikeudellisen kehityksen tarkastelu](#)

Tietosuojavaltuutettu pyrki moneen otteeseen edistämään eri keinoin kunnianhimoista lähes-tymistä siihen, että kehitetään nykyaikainen kokonaisvaltainen tietosuojakehys, joka käsittää EU:n kaikki politiikanalat ja jolla varmistetaan, että tietosuoja on myös käytännössä tehokasta. Oikeudellisella kehityksellä varmistettaisiin oikeus-varmuus useaksi vuodeksi. Tietosuojavaltuutetun näkemykset esitettiin lausunnossa, joka annettiin tammikuussa 2011.

- **Digitaalistrategia**

Tietosuojavaltuutettu keskittyi kuulemisissa henkilötietojen tehokkaan suojelun pääongelmiin. Tämä merkitsee sitä, että turvallisuus ja tietosuoja saadaan oikeaan tasapainoon ja että otetaan huomioon tekninen kehitys ja maailmanlaajuiset tietovirrat. Komission digitaalistrategiaan kiinnitettiin erityistä huomiota lausunnossa, joka annettiin maaliskuussa 2010 ja jossa käsiteltiin ns. sisäänrakennetun yksityisyyden suojan periaatetta.

- **Tiedotustoiminta**

Euroopan tietosuojavaltuutettu jatkoi viestintätöiminnan ja tiedotusvälineiden laadun ja tehokkuuden parantamista. Merkittävä edistysaskel oli saksan ottaminen kolmanneksi lehdistö- ja viestintäkieleksi englannin ja ranskan rinnalle.

- **Sisäinen järjestely**

Euroopan tietosuojavaltuutetun sihteeristö järjestettiin uudelleen vastuiden selvittämiseksi ja sen varmistamiseksi, että eri roolit ja tehtävät toteutetaan entistä tehokkaammin. Uudessa organisaatorakenteessa johtaja varmistaa politiikkojen toteutuksen ja viidessä eri sektorissa tapahtuvien toimien horisontaalisen koordinoinnin. Uusi organisaatiokaavio on verkkosivustolla.

- **Resurssienhallinta**

Tietosuojavaltuutetun henkilöstö kasvoi merkittävästi vuonna 2010. Sisäisen uudelleenjärjestelyn lisäksi oli panostettava lisää suunnitteluun, sisäisiin menettelyihin ja talousarvion toteutukseen.

Euroopan tietosuojavaltuutetun vuoden 2010 keskeiset tunnusluvut

→ Annettiin

55 ennakkotarkastuslausuntoa etenkin terveystiedoista, henkilöstön arvioinnista, rekrytoinnista, ajankäytön hallinnasta, turvallisuustutkimuksista, puhelinkuuntelusta ja suorituskykyökaluista.

→ Saatiin 94 valitusta, joista 25 hyväksyttiin käsiteltäviksi.

Väitettyjen väärinkäytösten päätyypit: tietojen luottamuksellisuuden rikkominen, tietojen liiallinen kerääminen ja tietojen laiton käyttö.

- **Ratkaistiin 10 tapausta**, joissa valtuutettu ei löytänyt tietosuojasääntöjen rikkomuksia.

- **Käsiteltiin 11 tapausta**, joissa tietosuojasääntöjä **oli rikottu**.

→ Suoritettiin 35 hallinnollisia toimia koskevaa kuulemistä. Ohjeita annettiin monenlaisiin oikeudellisiin kysymyksiin, jotka liittyivät henkilötietojen käsittelyyn EU:n toimielimissä ja elimissä.

→ Suoritettiin 1 paikalla toimitettava tarkastus.

→ Julkaistiin 2 ohjetta hallinnollisista selvityksistä, kurinpitomenettelyistä ja videovalvonnasta.

→ Annettiin 19 lainsäädäntölausuntoa vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen sekä tekniseen kehitykseen, kansainväliseen yhteistyöhön ja tiedonsiirtoon sekä verotukseen ja tullitoimintaan liittyvistä aloitteista.

→ Annettiin 7 virallista huomautusta muun muassa Frontex-asetuksen tarkistuksesta, avoimesta internetistä ja verkon neutraliteetista, sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmästä, turvaskannereista ja kansainvälisistä tietojenvaihtosopimuksista.

→ Pidettiin 3 Eurodac-järjestelmän valvonnan koordinoitiryhmän kokousta.

→ Palkattiin 12 uutta työntekijää.

VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

Euroopan tietosuojavalvutetun päätehtäviin kuuluu EU:n toimielinten ja elinten suorittamien käsittelytoimien riippumaton valvonta. Oikeusperustana on tietosuoja-asetus (EY) N:o 45/2001. Siinä annetaan useita velvoitteita tietojen käsittelijöille ja annetaan oikeuksia niille, joiden henkilötietoja käsitellään.

Vuoden 2010 valvonnassa on jatkettu ennen kaikkea käsittelytoiminnan ennakkotarkastuksia. Tietosuojavalvutettu on kuitenkin toteuttanut valvontaa myös esimerkiksi käsittelemällä valituksia, tekemällä tarkastuksia ja antamalla ohjeita hallinnollisista toimista ja eri aiheista.

Ennakkotarkastukset

Asetuksen (EY) N:o 45/2001 mukaan Euroopan tietosuojavalvutetun on tarkastettava ennalta kaikki henkilötietojen käsittelytoimet, jotka saattavat vaarantaa rekisteröityjen oikeudet ja vapaudet. Tarkastuksen perusteella Euroopan tietosuojavalvutettu päättää, onko tietoja käsitelty asetuksen mukaisesti.

Vuonna 2010 Euroopan tietosuojavalvutettu antoi **55 ennakkotarkastuslausuntoa** hallintomenettelyistä, kuten henkilöstön arvioinnista, rekrytoinnista ja ylennyksistä, sekä ydintoiminnoista, kuten varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmästä. Lausunnot on julkaistu tietosuojavalvutetun verkkosivustolla, ja niiden toteutusta seurataan järjestelmällisesti.

Sääntöjen noudattamisen valvonta

Asetuksen täytäntöönpanoa toimielinten ja elinten toimesta **valvotaan** järjestelmällisesti tarkkailemalla tulosindikaattoreita EU:n kaikkien toimielinten ja elinten osalta.

Vuonna 2009 aloitetun yleisen valvonnan johdosta tietosuojavalvutettu on jatkanut tietosuojasääntöjen ja -periaatteiden täytäntöönpanon valvontaa. Seuraava yleinen valvontajakso (kevät 2011) alkaa vuoden 2011 alussa.

Lisäksi suoritettiin kohdennettua valvontaa, jonka yhteydessä tietosuojavalvutettu huolestui siitä, missä määrin jotkin toimielimet ja elimet noudattavat sääntöjä. Osa valvonnasta toteutettiin kirjeenvaihdon ja osa valvontakäyntien avulla. Vuonna 2010 tietosuojavalvutettu teki kaksi valvontakäyntiä. Lisäksi tietosuojavalvutettu teki tarkastuksen komission Yhteisessä tutkimuskeskuksessa Isprassa.

Valitukset

Tietosuoja-asetuksen mukaan Euroopan tietosuojavalvutetun päätehtäviin ovat valitusten vastaanotto ja tutkiminen sekä tutkimusten aloittaminen oma-aloitteisesti tai valituksen johdosta.

Tietosuojavalvutettu sai vuonna 2010 **94 valitusta**, joista **25 hyväksyttiin käsiteltäviksi**. Monet hylätyistä valituksista koskivat kansallisia kysymyksiä, joihin tietosuojavalvutettu ei voi ottaa kantaa.

Käsiteltäviksi hyväksytyt valitukset koskivat enimmäkseen oletettuja väärinkäytöksiä, jotka liittyivät tietojen käyttöön, korjaamiseen, laajamittaiseen keräämiseen ja poistamiseen. Euroopan tietosuojavaltuutettu katsoi **11 tapauksessa**, että **tietosuoja-sääntöjä oli rikottu**.

Vuonna 2010 käsiteltäviksi hyväksytyistä valituksista suurin osa eli 80 prosenttia kohdistui **Euroopan komissioon, myös OLAFiin ja EPSOon**. Tämä oli odotettavissa, koska komissio käsittelee enemmän henkilötietoja kuin muut EU:n toimielimet ja elimet. Suhteellisen suuri OLAFiin ja EPSOon kohdistuneiden valitusten määrä johtunee näiden elinten toiminnan luonteesta.

Hallinnollisia toimia koskeva kuuleminen

Hallinnollisia toimia koskevaa kuulemista jatkettiin henkilötietojen käsittelyn osalta. Kuulemisissa käsiteltiin muun muassa kansainvälisiä tietojensiirtoja, tiedonantajan henkilöyden paljastamista, sähköpostiviestien sisäistä käyttöä ja sähköistä valvontaa.

Horisontaalinen ohjaus

Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi myös **ohjeita** hallinnollisista selvityksistä, kurinpitomenettelyistä ja videovalvonnasta.

Sääntöjen noudattamisen ja täytäntöönpanon periaatteet

Euroopan tietosuojavaltuutettu julkaisi joulukuussa 2010 toimintapoliittisen asiakirjan asetuksen (EY) 45/2001 noudattamisen valvonnasta ja varmistamisesta. Asiakirjassa määritetään periaatteet, joiden mukaan tietosuojavaltuutettu valvoo, mittaa ja varmistaa, että EU:n hallinto noudattaa tietosuoja-sääntöjä. Lisäksi asiakirjassa selostetaan tietosuojavaltuutetun käytössä olevat **täytäntöönpanovallan keinot** ja määritetään, millä perusteella virallisiin toimiin voidaan ryhtyä.

KUULEMINEN

Euroopan tietosuojavaltuutettu neuvoo Euroopan unionin toimielimiä ja elimiä useilla politiikan aloilla. Neuvoo-antava rooli liittyy uusiin lainsäädäntöehdotuksiin ja muihin aloitteisiin, jotka voivat vaikuttaa henkilötietojen suojaan EU:ssa. Yleensä tietosuojavaltuutettu antaa virallisia lausuntoja, mutta se voi myös antaa neuvoja esittämällä huomautuksia tai laatimalla toimintapoliittisia asiakirjoja. Tietosuojavaltuutettu valvoo myös tietosuojaan vaikuttavaa teknistä kehitystä.

Pääsuuntaukset

Komissio edistyi vuonna 2010 merkittävästi pyrkimyksessään luoda EU:hun uusi, **nykyaikainen tietosuojalainsäädäntö**. Vuonna 2009 aloitettu julkinen kuuleminen saatiin päätökseen, ja sitä täydennettiin useiden keskeisten sidosryhmien kuulemisella. Komissio antoi marraskuussa 2010 tiedonannon, jossa määritetään kokonaisvaltainen lähestymistapa Euroopan unionissa noudatettavaa henkilötietojen suojelua varten. Lisäksi tiedonannossa määritetään ensisijaiset ja keskeiset tavoitteet nykyisten sääntöjen arvioinnille.

Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnitti koko vuoden 2010 ajan erityistä huomiota tarkastelumenettelyyn ja esitti näkemyksiään siitä eri tavoin. Euroopan tietosuojavaltuutettu piti heti tiedonannon julkaisemisen jälkeen erityisen lehdistötilaisuuden, jossa hän ilmaisi julkisesti uutta lainsäädäntöä koskevat näkemyksensä. Tällöin tietosuojavaltuutettu täh-

densi arvioinnin tärkeyttä ja esitti näkemyksensä uuden lainsäädännön pääkohdista.

Komissio panosti vuonna 2010 merkittävästi Euroopan neuvoston joulukuussa 2009 hyväksymään **Tukholman ohjelman** (avoin ja turvallinen Eurooppa kansalaisia varten) täytäntöönpanoon. Ohjelmassa määritetään vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lainsäädäntö- ja toimintasuunnittelun strategiset suuntaviivat kansalaisten etuja ja tarpeita silmällä pitäen.

Myös **Euroopan digitaalistrategiaa** koskevan komission tiedonannon julkaiseminen kuului vuoden 2010 merkittäviin asioihin. Tiedonannon tarkoituksena oli määrittää internetiin ja digitaalitekнологiaan liittyvät EU:n ensisijaiset tavoitteet. Monet näistä tietotekniikan aloitteista edistävät Eurooppa 2020 -strategian mukaista älykästä kasvua. Nämä ja muut tekniseen kehitykseen liittyvät aloitteet liittyvät olennaisesti tietosuojaan, joten Euroopan tietosuojavaltuutettu valvoi niitä tiiviisti.

Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnot ja keskeiset kysymykset

Euroopan tietosuojavaltuutettu jatkoi yleisen **kuulemispoliittikkansa** toteuttamista ja antoi ennätykselliset **19 lainsäädäntölausuntoa** eri aiheista. Kuulemispoliittikkaan kuuluu myös ennakointi, johon sisältyy kuultavaksi jätettävien lainsäädäntöehdotusten luettelointi ja käytettävyys epävirallisia kommentteja varten lainsäädäntöehdotuksen

laadintavaiheissa. Useimmista Euroopan tietosuojavaltuutetun antamista lausunnoista keskusteltiin parlamentissa ja neuvostossa.

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden osalta Euroopan tietosuojavaltuutettu seurasi useita aloitteita, jotka liittyvät suoraan **Tukholman ohjelman** täytäntöönpanoon. Tietosuojavaltuutettu käsitteli tärkeitä tietosuojakysymyksiä, jotka liittyvät EU:n sisäisen turvallisuuden strategiaan, tiedonhallintaan, EU:n terrorismintorjuntapolitiikkaan, Frontexiin ja Eurodac-asetuksiin. Tukholman ohjelmaan liittyvä kehitys on ollut Euroopan tietosuojavaltuutetun toimintaohjelman keskeinen osa, ja sellainen se on myös tulevina vuosina.

Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnitti erityistä huomiota myös **yksityisyyden ja teknisen kehityksen väliseen yhteyteen**. Tietosuojavaltuutettu antoi maaliskuussa 2010 EU:n digitaalistrategiaan liittyvän lausunnon ”luottamuksen lisäämisestä tietoyhteiskuntaa kohtaan tietosuojaa ja yksityisyyden suojaa parantamalla”. Lisäksi hän kiinnitti huomiota internetiin ja verkon neutraaliuteen liittyviin aloitteisiin, tietojen säilyttämistä koskevan

direktiivin tarkasteluun sekä elektronista jätettä koskevaan direktiiviin, ENISA-asetukseen ja sähköiseen oikeudenkäyttöön.

Tietosuojavaltuutettua kuultiin eri aloitteista, jotka liittyvät **kansainväliseen turvallisuus- ja lainvalvontayhteistyöhön**, kuten EU:n ja Yhdysvaltain väliseen kansainväliseen sopimukseen henkilötietojen suojelusta ja luovuttamisesta lainvalvontataroituksiin ja päätökseen rahaliikennettä koskevan tiedon siirtämisestä terrorismin rahoituksen jäljittämisohjelmaa (TFTP II) varten. Tietosuojavaltuutettu kiinnitti huomiota myös väärentämisen vastaiseen sopimukseen (ACTA) ja matkustajarekisteritietojen vaihtoon.

Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnitti huomiota myös esimerkiksi **verotukseen ja tullitoimintaan** (mukaan lukien verotusta ja kansainvälistä tulliyhteistyötä koskeva hallinnollinen yhteistyö), **sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmään** liittyvään laaja-alaiseen tietojenvaihtoon, lentokenttien turvaskannereiden käyttöön ja oikeusjuttuihin, jotka liittyvät **julkisen saatavuuden ja tietosuojan** väliseen suhteeseen.

YHTEISTYÖ

Euroopan tietosuojavaltuutettu edistää EU:n tietosuojan yhdenmukaisuutta tekemällä yhteistyötä muiden tietosuojaviranomaisten kanssa. Siihen kuuluu myös yhteistyö niiden valvontaelimien kanssa, jotka on perustettu EU:n entisen kolmannen pilarin nojalla ja laaja-alaisten tietojärjestelmien yhteydessä.

Euroopan tietosuojaviranomaisten välinen pääyhteistyöfoorumi on **29 artiklan mukainen tietosuojatyöryhmä**. Euroopan tietosuojavaltuutettu osallistuu työryhmän toimintaan. Työryhmällä on suuri merkitys tietosuojadirektiivin yhdenmukaisessa soveltamisessa. Euroopan tietosuojavaltuutettu ja 29 artiklan mukainen työryhmä ovat tehneet tehokasta yhteistyötä monenlaisissa asioissa, etenkin tietosuojadirektiivin täytäntöönpanossa ja sen joidenkin keskeisten säännösten tulkinnessa. Euroopan tietosuojavaltuutettu on myötävaikuttanut esimerkiksi rekisterinpitäjä- ja käsittelijä käsitteitä koskeviin lausuntoihin sekä vastuuvollisuuden periaatteeseen ja sovellettavaan lakiin.

Euroopan tietosuojavaltuutettu on myös osallistunut aiemman kolmannen pilarin asioita käsittelevän **poliisi- ja oikeusasioita käsittelevän työryhmän** kokouksiin ja toimintaan.

Euroopan tietosuojavaltuutetun tärkeimpiin yhteistyötehtäviin kuuluu **Eurodac-järjestelmä**, jossa valvontavastuut on jaettu kansallisten tieto-

suojaviranomaisten kesken. Eurodac-järjestelmän valvonnan koordinoitiryhmä alkoi vuonna 2010 valmistella täydellistä turvatarkastusta, jonka tietosuojaviranomaiset suorittavat kansallisesti ja EU:n laajuisesti. Uusi koordinoitu tarkastus aloitettiin vuoden 2010 lopussa. Sen tulosten odotetaan valmistuvan vuonna 2011.

Tullitietojärjestelmästä voidaan todeta, että tullitietojärjestelmän valvonnan koordinoitiryhmä on hyväksynyt tulevaa työtään koskevat menettelysäännöt ja keskustellut toimista, jotka voidaan toteuttaa vuosina 2011–2012 järjestelmän kokonaisvaltaisen tietosuojavalvonnan varmistamiseksi.

Euroopan tietosuojavaltuutettu aloitti tiiviin yhteistyön **EU:n laaja-alaisten tietojärjestelmien yhteisvalvontaa** varten perustettujen viranomaisten kanssa.

Muissa kansainvälisissä foorumeissa tehtävään yhteistyöhön kiinnitettiin edelleen huomiota. Tämä koski etenkin Prahassa ja Jerusalemissa pidettyjä EU:n laajuisia ja kansainvälisiä tietosuojavaltuutettujen konferensseja.

Euroopan tietosuojavaltuutettu järjesti lisäksi yhdessä Firenzen yliopistollisen Eurooppa-instituutin kanssa työpajan, jonka aiheena oli **kansainvälisten organisaatioiden tietosuoja**. Työpajassa käsiteltiin hankaluuksia, joita kansainväliset organisaatiot kohtaavat, kun ne pyrkivät varmistamaan hyvän tietosuojatason vaikeissakin yhteyksissä ja ilman selvää oikeusperustaa.

VUODEN 2011 PÄÄTAVOITTEET

Vuodelle 2011 on annettu seuraavat tavoitteet.

Valvonta ja täytäntöönpano

- Tiedottaminen

Euroopan tietosuojavaltuutettu käyttää vastedeskin aikaansa ja voimavarojaan tietosuoja-asioista neuvomiseen. Alan tunnettuutta parannetaan neuvomalla valituista aiheista sekä järjestämällä työpajoja tai vuorovaikutteisia seminaareja, joissa tietosuojavaltuutettu esittää kantojaan eri aiheista.

- Ennakkotarkastuksen tehtävä

Lähes kaikki ruuhkautuneet ennakkotarkastukset on jo saatu suoritettua taannehtivasti, joten tietosuojavaltuutettu keskittyy seuraavaksi selvittämään seurauksia uusista käsittelytehtävistä. Tietosuojavaltuutettu pitää edelleenkin tärkeänä, että ennakkotarkastuslausuntojen suositukset toteutetaan ja että varmistetaan riittävä seuranta.

- Valvonta ja raportointi

Euroopan tietosuojavaltuutettu valvoo jatkossakin, miten EU:n toimielimet ja elimet toteuttavat tietosuoja-sääntöjen. Sitä varten se käynnisti yleisen valvontakampanjan (kevällä 2011) ja valvoo toimielimiä ja elimiä erikseen.

- Tarkastukset

Paikalla toimitettavat tarkastukset aloitetaan, jos Euroopan tietosuojavaltuutetulla on vahvat perusteet epäillä, että sääntöjen noudattaminen on

estynyt. Paikalla toimitettavat tarkastukset suoritetaan viimeiseksi ennen virallista täytäntöönpanoa. Tarkastuksia tehdään myös laaja-alaisissa tietojärjestelmissä, jotka kuuluvat Euroopan tietosuojavaltuutetun toimivaltaan.

Toimintalinja ja kuuleminen

- Kuulemisen soveltamisala

Euroopan tietosuojavaltuutettu antaa edelleen ajankohtaisia lausuntoja tai kommentteja uusista lainsäädäntöehdotuksista ja varmistaa riittävän seurannan tarvittavilla aloilla. Erityistä huomiota kiinnitetään EU:n tietosuojalainsäädännön tarkasteluun, Tukholman ohjelman täytäntöönpanoon ja aloitteisiin tekniikan alalla.

- EU:n tietosuojalainsäädännön tarkasteleminen

Euroopan tietosuojavaltuutettu pitää ensiarvoisen tärkeänä, että tietosuoja varten kehitetään kokonaisvaltainen EU:n lainsäädäntö. Hän antaa lainsäädäntölausunnon kokonaisvaltaista henkilötietojen suojausta koskevasta komission tiedonannosta ja muista syntyvistä lainsäädäntöehdotuksista. Lisäksi hän osallistuu tarvittaessa keskusteluun.

- Tukholman ohjelman täytäntöönpano

Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnittää yhä erityistä huomiota Tukholman ohjelman täytäntöönpanoon liittyviin aloitteisiin, jotka koskevat vapautta, turvallisuutta ja oikeutta. Näihin aloitteisiin kuuluvat esimerkiksi maahantulo- ja maastapoistumisjärjes-

telmän sekä matkustajien rekisteröintiohjelman perustaminen, suunnitteilla oleva direktiivi matkustajarekisterin käytöstä lainvalvontatarkoitukseen ja terrorismin rahoituksen jäljittämishjelman perustaminen.

- Tekniikan alan aloitteet

Euroopan tietosuojavaltuutettu seuraa tiiviisti myös sellaisia tekniikan alaan liittyviä aloitteita, jotka saattavat vaikuttaa yksityisyyteen ja tietosuojaan. Erityisesti Euroopan tietosuojavaltuutettu jatkaa digitaalistrategian mukaisten Eurooppa 2020 -strategian tietotekniikkaosien täytäntöönpanon valvontaa esimerkiksi RFID:n, etäresurssipalvelujen, sähköisen hallinnon ja immateriaalioikeuksien online-valvonnan osalta.

- Muut aloitteet

Euroopan tietosuojavaltuutettu kiinnittää huomiota muihin tietosuojaan mahdollisesti vaikuttaviin aloitteisiin. Ne liittyvät esimerkiksi **liikenteeseen** (esim. henkilökannerien käyttö lentokentillä, eMobility-paketti) ja **sisämarkkinoiden tietojenvaihtojärjestelmässä** tapahtuvaan laajamittaiseen tietojenvaihtoon.

- Yhteistyö tietosuojaviranomaisten kanssa

Euroopan tietosuojavaltuutettu edistää edelleen aktiivisesti 29 artiklan mukaisen tietosuojatyöryhmän toimintaa ja menestystä. Hän vaikuttaa työryhmän ohjelmaan Euroopan tietosuojavaltuutetun ensisijaisten tavoitteiden mukaisesti ja varmistaa näin työryhmän ja tietosuojavaltuutetun kantojen välisen johdonmukaisuuden ja synergian sekä ylläpitää rakentavia suhteita kansallisiin tietosuojaviranomaisiin. Eri asiakirjojen esittelijänä Euroopan tietosuojavaltuutettu ohjaa ja valmistelee työryhmän lausuntojen hyväksyntää.

- Koordinoitu valvonta

Koordinoitua valvontaa edellyttävät EU:n Eurodac-laki, tullitietojärjestelmä ja vuoden 2011 puolivälistä alkaen myös viisumitietojärjestelmä. Euroopan tie-

tosuojavaltuutettu järjestää koordinoitua valvontaa suorittaville tietosuojaviranomaisille tehokkaan sihteeristön. Laaja-alaisten tietojärjestelmien valvojana Euroopan tietosuojavaltuutettu osallistuu myös aktiivisesti järjestelmien koordinoituun valvontaan ja suorittaa säännöllisiä turvatarkastuksia.

Muut alat

- Tiedottaminen ja viestintä

Euroopan tietosuojavaltuutettu valmistelee viestintästrategiansa tarkastelun etenkin kuulemalla pääsidosryhmiä. Yleisen tarkastelun lisäksi arvioidaan erikseen keskeisten tiedotus- ja viestintävälineiden vaikutus.

- Sisäinen järjestely

Vuoden 2011 päätavoitteet ovat sisäisen uudelleenjärjestelyn saattaminen loppuun, uudet pyrkimykset strategiseen tarkasteluun liittyvän suorituskyvyn hallinnan osalta sekä uusien tietotekniikkavälineiden kehittäminen ja käyttöönotto. Erityistä huomiota kiinnitetään myös sisäisiin menettelyihin ja valvontaan, resurssijaon parantamiseen ja talousarvion toteuttamisen kehittämiseen.

- Resurssienhallinta

Euroopan tietosuojavaltuutettu jakaa edelleen varoja tapausten hallintajärjestelmän kehittämiseen ja toteuttamiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään palvelutasosopimusten tekemiseen Euroopan komission kanssa henkilöstöhallintoon liittyvien tietosovellusten (kuten Syslog Formation-, Sysper- ja Mission Processing -järjestelmien) käyttöön ottamiseksi.

Euroopan Tietosuojavaltuutettu

Vuosikertomus 2010 – Tiivistelmä

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto

2011 — 12 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-95073-99-9

doi:10.2804/28249

MISTÄ EU:N JULKAISUJA SAA?

Maksuttomat julkaisut

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>)
- Euroopan unionin edustustoista tai lähetystöistä.
Yhteystiedot löytyvät internetosoitteesta <http://ec.europa.eu>, tai ne saa lähettämällä faksin numeroon +352 2929-42758.

Maksulliset julkaisut

- EU Bookshopista (<http://bookshop.europa.eu>).

Maksulliset tilaukset (esimerkiksi EUVL:n vuosikerta, tuomioistuinten oikeustapauskokoelmat):

- Euroopan unionin julkaisutoimiston myyntiedustajalta (http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm)

EUROOPAN
TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Euroopan tietosuojavaltuutettu
www.edps.europa.eu

Julkaisutoimisto

ISBN 978-92-95073-99-9

9 789295 073999